

ПРИСЪДА

№ 34

гр. Русе, 18.09.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Русенският окръжен съд, Наказателна колегия, в открито заседание на осемнадесети септември две хиляди и четиринадесета година, в състав:

Председател: Свилен Сирманов

Членове: Петър Балков,

Трифон Славков,

при секретаря Тонка Филипова, като разгледа докладваното от съдията Сирманов в. н. ч. х. д. № 493 по описа за 2013 год., за да се произнесе, съобрази следното:

ПРИСЪДИ:

ОТМЕНЯ присъда № 126/20.06.2014 г., постановена от Русенския районен съд по н. ч. х. д. № 626/2014 г., в частта, с която подсъдимият Венцислав Петров Точков е признат за невинен за това, че публично е разгласил позорно обстоятелство за Б. С., престъпление по чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, ал. 1 НК, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА подсъдимия **ВЕНЦИСЛАВ ПЕТРОВ ТОЧКОВ**, български гражданин, с висше образование, неосъждан, за **ВИНОВЕН** в това, че на 3.10.2013 г. в Русе публично разгласил позорно обстоятелство за Б. С. от гр. Свищов, област Велико Търново, с думите: „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“, поради което и на основание чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, ал. 1, предл. 1 и чл. 78а, ал. 1 НК го

ОСВОБОЖДАВА от наказателна отговорност, като му налага административен но наказание глоба в размер на **ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН** лв.

ОСЪЖДА подсъдимия **ВЕНЦИСЛАВ ПЕТРОВ ТОЧКОВ**, със снета по-горе самоличност, да заплати на Б. С. сумата **ДВЕ ХИЛЯДИ** лв., представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 3.10.2013 г., като в останалата част, до пълния преяден размер, **ОТХВЪРЛЯ** иска.

ОСЪЖДА подсъдимия **ВЕНЦИСЛАВ ПЕТРОВ ТОЧКОВ**, със снета по-горе самоличност, да заплати на Б. С. направените разноски в размер 781,30 лв.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата част.

Присъдата не подлежи на обжалване.

МОТИВИ

Производството е по гл. XXI НПК.

С присъда № 126 от 20.06.2014 г., постановена от Русенския районен съд по н. ч. х. д. № 626/2014 г., подсъдимият Венцислав Петров Точков бил признат за невинен в това, че на 3.10.2013 г. в Русе с израза: „Подзащитният ми е близо 80-годишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психически тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“, публично е разгласил позорно обстоятелство и е приписал на Б. С. от гр. Свищов престъпление – нанасяне на телесни повреди, поради което и на основание чл. 304 НПК го оправдал за обвиненията в тъжба от 28.03.2014 г. за престъпление по чл. 148, ал. 2, предл. 1 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, ал. 1, предл. 1 и 2 НК, като отхвърлил изцяло гражданския иск, предявен от Б. С. за обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 3.10.2013 г., като неоснователен.

Недоволен от присъдата останал тъжителят Б. С., който я обжалва с молба да бъде отменена и вместо нея – постановена друга, с която подсъдимият да бъде признат за виновен по всички повдигнати с тъжбата обвинения. Оплакванията в жалбата могат да се свържат с необоснованост на съдебния акт като единствено отменително основание.

В съдебно заседание на въззивната инстанция тъжителят Б. С. поддържа жалбата на посоченото в нея основание.

Ответникът по жалбата, подсъдимият Венцислав Петров Точков, и упълномощеният от него защитник – адв. Веселка Коева от АК – Велико Търново, оспорват жалбата, като молят присъдата да се потвърди.

Съдът, след проверка на присъдата по основанията, посочени в протеста, и изцяло служебно на основание чл. 314, ал. 1 НПК констатира:

Жалбата е подадена от правно легитимирана съгласно чл. 318, ал. 1 НПК страна в срока по чл. 319, ал. 1 НПК, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е частично основателна.

Първоинстанционният съд е събрал достатъчно доказателства за правилно изясняване на делото и след като ги анализира, приел за установени следните фактически положения.

Подсъдимият не е осъждан. Завършил е висше образование. Регистриран е като адвокат в АК – Велико Търново. Жалбоподателят живее в гр. Свищов, област Велико Търново. През пролетта на 2007 г. сключил договор с А. Х. от същия град за покупко-продажба на недвижим имот. След сделката между двамата възникнал спор, който прераснал в открит конфликт. През същата година продавачът предявил иск и с окончателно решение, влязло в сила на 11.12.2012 г., била прогласена нищожността на договора. Междувременно в края на 2008 г. продавачът А. Х. бил признат за виновен по чл. 144, ал. 3 НК и осъден за това, че се заканил с убийство на тъжителя. С многобройни становища по образуваното дело, както и с множество сигнали до държавни институции А. Х. отправил твърдения, които съдържат различни квалификации по отношение на тъжителя Б. С. В отговор той депозирал в Районния съд – Свищов, частни тъжби за извършени престъпления, които се преследват по тъжба на пострадалия. За период от три години били образувани пет наказателни дела от частен характер. По едно от тях – н. ч. х. д. № 426/2012 г. по описа на Районния съд – Свищов, съдът назначил на подсъдимия служебен защитник поради невъзможността му да се защитава сам вследствие на физически недъг – глухота, както и с оглед на преклонната му възраст (77 г.). След отвод на първия, определен от АК – Велико Търново, за служебен защитник бил определен подсъдимият Венцислав Точков. Покъсно, след отвод на всички съдии от Районния съд – Свищов, ВКС определил делото да бъде разгледано от Районния съд – Бяла, където било образувано като н. ч. х. д. № 37/2013 г. Проведени били четири съдебни заседания, в които участвали както подсъдимият Венцислав Точков, така и подзащитният му А. Х. При тези контакти последният го запознал със своята гледна точка на конфликта си с частния тъжител.

С присъда от 26.03.2013 г. Районният съд – Бяла, признал А. Х. за виновен в това, че приписал на Б. С. престъпление и му наложил наказание глоба. Първоинстанционната присъда била обжалвана както от подсъдимия Венцислав Точков като служебен защитник, така и от Б. С. в качеството му на частен тъжител. Пред Русенския окръжен съд било образувано в. н. ч. х. д. № 509/2013 г. Преди първото съдебно заседание подсъдимият Венцислав Точков бил уведомен от близки на подзащитния си, че е откаран от полицейски патрул в ЦПЗ – Велико Търново, след опит за самонараняване. Той го посетил там и разговарял с лекуващия лекар, като получил удостоверение, че А. Х. е лекуван в психиатричното заведение с диагноза „специфично разстройство на личността, емоционално нестабилна личност“. На 3.10.2013 г. в Русенския окръжен съд било разгледано в. н. ч. х. д. № 509/2013 г. Тъжителят се явил лично, а подсъдимият А. Х. отсъствал, редовно призован. Служебният му защитник адв. Венцислав Точков се явил и поискал назначаване на съдебнопсихиатрична експертиза за подзащитния си. Искането му било оставено без уважение и съдът дал ход на делото по същество. Подсъдимият Венцислав Точков започнал защитната си реч с думите:

„Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психически тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“. След заседанието частният тъжител и подсъдимият напуснали залата и сградата на съда, без да разговарят. Впоследствие тъжителят Б. С. се оплакал на близките си, че се чувства неразположен и разстроен от поведението на А. Х. и неговия защитник – подсъдимия Венцислав Точков.

По-късно, по н. ч. х. д. № 302/2013 г. по описа на Районния съд – Свищов, водено между същите страни, била назначена съдебнопсихиатрична експертиза, която дала заключение, че А. Х. е невменяем, защото не разбира свойството и значението на извършеното и не може да ръководи постъпките си.

Тези фактически положения са установени предимно с писмени доказателства и са безспорни. Дори думите, изречени от подсъдимия Венцислав Точков, за разлика от типичните случаи за доказване на престъплението клеветата, са документирани в съдебния протокол по в. н. ч. х. д. № 509/2013 г. Той не е оспорван и в настоящото производство, извършването на деянието като факт се признава за доказано без уговорки от защитата. При тези обстоятелства основно значение за правилното решаване на делото е тълкуването на думите „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“, с които на 3.10.2013 г. адв. Венцислав Точков започнал защитната си реч.

Според мотивите на обжалваната присъда той няма за цел да предизвика отрицателна оценка за тъжителя или да му припише престъпление. Действителното му намерение било да формира у съда вътрешно убеждение относно възрастта, здравословното и емоционалното състояние на подсъдимия предвид неговото отсъствие. Освен това изявлението му не представлявало клеветническо твърдение, тъй като не съдържа конкретни твърдения за извършени от тъжителя обществено укорими действия. В заключение първоинстанционният съд приел, че обективно подсъдимият не е заявявал, че А. Х. се е разболял от диабет и е развил старческа деменция вследствие действията на Б. С., а изразил личните си възприятия от влошаването на здравословното му състояние, придобити при многобройните им срещи. Също така изразявал и споделеното от подзащитния му за многобройните дела, заведени от частния тъжител срещу него, и отражението на непрекъснатите съдебни процеси върху емоционалното му състояние.

Анализът на тези правни изводи показва, на първо място, вътрешната им противоречивост. От една страна, съдът приема, че адв. Венцислав Точков изразявал лични впечатления за здравословното състояние на А. Х., а от друга, че възпроизвел неговите оплаквания от тъжителя. Тези две твърдения, изложени последователно в мотивите, очевидно са възприети от съда без обсъждане на очевидното им противоречие. В действителност от думите на защитника по никакъв начин не може да се прецени, че представляват цитат (точен или по смисъл) на чужди изявления, и конкретно на А. Х. Няма също дори намек, че с тях адв. Венцислав Точков възпроизвежда лични впечатления от наблюденията си върху А. Х. Поради липсата на мотиви въззивната инстанция не може да прецени какви наблюдения е имал предвид първоинстанционният съд например за психическия тормоз, провеждан от тъжителя Б. С.

От граматическа гледна точка двете изречения, казани от подсъдимия Венцислав Точков, са прости и семантичното им тълкуване не предполага варианти. В първото той изброил факти, свързани с личността на А. Х. – възраст, психично заболяване и страдание от тежка форма на диабет. С второто изречение подсъдимият Венцислав Точков поставил възникването на тези заболявания в причинна връзка с действията на тъжителя. Неговите действия са окачествени като траен „психически тормоз“, който според защитника представлявал *основната* причина за тежкото здравословно и емоционално състояние на А. Х. Няма спор между страните, че никакви доказателства за съществуването на такава причинно-следствена връзка не са събрани. Нещо повече, заболяванията на А. Х. са характерни за преклонната му възраст и датират далеч преди първата му среща с тъжителя преди четири години.

В мотивите си първостепенният съд приел, че думите на подсъдимия не представляват клевета по смисъла на чл. 147, ал. 1 НК, защото не съдържали конкретни твърдения за извършени от тъжителя обществено укорими действия. Освен това не били позорящи, защото липсвало твърдение за конкретно действие, недостойно от гледна точка на общественото мнение, и оценка на личността на частния тъжител. На последно място, с тях не се приписвало на тъжителя и конкретно престъпление.

Тези мотиви по своя характер не представляват обсъждане, а крайни изводи. За достигането им съдът е следвало да се мотивира защо заявлението, че тъжителят упражнява постоянен психически тормоз върху А. Х. и този тормоз му е причинил заболяване от диабет и тежко психическо разстройство, не представлява клеветническо твърдение. Според теорията изпълнителното деяние на престъплението по чл. 147, ал. 1, предл. 1 НК се състои в разгласяване на неистинско позорно обстоятелство. От своя страна позорните обстоятелства са прояви, недостойни от гледна точка на общоприетите морални норми. В случая разгласяването в публично съдебно заседание е безспорно, а причиняването на две тежки заболявания на човек, намиращ се в преклонна възраст, трудно може да бъде окачествено като морално.

Едва ли е случайно, че в защитата и мотивите този въпрос въобще не е обсъден. Липсата на конкретика, която първоинстанционният съд е изтъкнал, има отношение само към обвинението по чл. 147, ал. 1, предл. 2 НК. Престъплението винаги представлява човешка проява, която трябва да бъде конкретизирана. По отношение на „позорното обстоятелство“ по смисъла на чл. 147, ал. 1, предл. 1 НК обаче изискванията са много по-малки. Достатъчно е лицата, до знанието на които се довежда, да могат да разберат с какви поведенчески прояви се твърди, че тъжителят е причинил заболяванията на опонента си. Отговорът на този въпрос е очевиден и дори се съдържа в мотивите на обжалваната присъда, където е записано дословно, че: „...той (подсъдимият Венцислав Точков) целял да опише (...) отражението на многобройните дела, заведени от частния тъжител, върху здравословното и емоционалното му състояние“. Така съдът фактически признал, че конкретно делата, заведени от частния тъжител, са „психическият тормоз“, който причинил здравословните проблеми на А. Х. – извод, напълно съответстващ с повдигнатото обвинение.

При безспорно установените фактически положения обяснимо основният акцент на защитата и следващите я мотиви е поставен върху субективните признаци на престъпния състав. Подробно и обстоятелствено е обяснено какво имал за цел да каже подсъдимият с процесните две изречения и какво не целял да каже. Тези изводи, от една страна, са необосновани, защото единствените доказателства, които ги подкрепят, са собствените обяснения на подсъдимия. Обсъдена по-горе беше и тяхната нелогичност, като невъзможно тълкуване на ясни по своя смисъл, но противоположни по съдържание изрази. Независимо от това, дори да се приемат, изводът за отсъствие на субективните признаци на състава по чл. 147, ал. 1 НК е необоснован. Наличието на специална цел е елемент от волевия момент на прекия умисъл. Деецът съзнава общественоопасния характер на престъплението, предвижда неговите общественоопасни последици и иска настъпването им (чл. 11, ал. 2, предл. 1 НК). Според редакцията на състава на престъплението по чл. 147, ал. 1 НК наличието на такава цел е възможен, но не задължителен елемент от субективните признаци. Изисква се деянието да е умишлено, но то може да бъде извършено и при условията на евентуален умисъл. При него деецът само допуска настъпването на общественоопасните последици. В правната теория се приема, че евентуалността на умисъла за престъплението клевета може да бъде представена в две насоки, една от които е, когато деецът извършва деянието въпреки съзнанието, че разгласените позорни обстоятелства *могат* да бъдат неистински. Точно такъв е настоящият случай. Подсъдимият Венцислав Точков е пълнолетен, физически и психически здрав. Няма данни да страда от някакви заболявания. Нещо повече, той е професионален юрист и в качеството на адвокат се занимава с разглеждането на наказателни дела. Не може да има съмнение, че в хода на продължителното си участие в разглеждането на н. ч. х. д. № 37/2013 г. на Районния

съд – Бяла, му е станало известно, че липсват каквито и да било доказателства за психически тормоз, упражнен от тъжителя Б. С., и още по-малко за причинната му връзка със заболяванията, от които страда А. Х. Следователно в защитната си реч, произнесена в съдебните прения по в. н. ч. х. д. № 509/2013 г., той най-малкото е допуснал, че твърдението му, че тъжителят тормозел А. Х. и с това му причинил увреждане на здравето, може да бъде невярно.

Предвид изложеното Окръжният съд преценява, че авторството и вината на подсъдимия Венцислав Точков са доказани безспорно. На 3.10.2013 г. в Русе той публично разгласил позорно обстоятелство за Б. С. от гр. Свищов, обл. Велико Търново, с думите: „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“.

По делото не са събрани доказателства, установяващи истинността на тези обстоятелства, няма и подобни твърдения, поради което липсват предпоставките за отпадане на наказуемостта по чл. 147, ал. 2 НК.

Като преценява какво наказание да наложи на подсъдимия Венцислав Точков, съдът взе предвид, че за престъплението по чл. 147, ал. 1, предл. 1 НК се предвижда наказание глоба от три хиляди до седем хиляди лева и обществено порицание. Подсъдимият не е осъждан за престъпление от общ характер и не е освобождаван от наказателна отговорност по реда на раздел VI, гл. VIII НК. От престъплението няма причинени имуществени вреди. Следователно при наличието на всички предпоставки по чл. 78а, ал. 1 НК следва да бъде освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание глоба, чийто размер може да бъде от хиляда до пет хиляди лева. Като преценява какъв да бъде нейният размер, съдът взе предвид единствено липсата на минали осъждания и при превес на смекчаващите вината обстоятелства отмери наказание глоба в размер на хиляда и петстотин лева.

Гражданският иск на стойност две хиляди и петстотин лева, предявен от тъжителя Б. С., с предмет обезщетение за претърпени неимуществени вреди, е доказан по своето основание. Извършеното от подсъдимия Венцислав Точков деяние, квалифицирано по чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, ал. 1, предл. 1 НК, съдържа обективните признаци на състава на неправомерното увреждане по смисъла на чл. 45 ЗЗД. Те се изразяват в уронване на доброто име на тъжителя и престижа му в обществото. Доколкото деянието е извършено виновно, тези вреди следва да се репарират според правилата на чл. 52 ЗЗД от подсъдимия. По справедливост Окръжният съд преценява, че за възмездяване на понесените в резултат от престъплението вреди са необходими и достатъчни две хиляди лева. В този размер искът е доказан и основателен, поради което в останалата част, до пълния предявен размер, следва да се от-

хвърли. Върху присъдения размер следва да се присъди и законната лихва, считано от датата на деликта.

Подсъдимият трябва да заплати направените от тъжителя съдебни разноски.

Предвид изложеното обжалваната присъда следва да се отмени частично, като подсъдимият Венцислав Точков бъде признат за виновен и осъден по чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, ал. 1, предл. 1 НК. В останалата част, с която е признат за невинен и оправдан за това, че по същото време и място приписал на тъжителя Б. С. престъпление (чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, предл. 2 НК), присъдата е правилна и следва се потвърди.

Мотивиран така и на основание чл. 336, ал. 1, т. 2 и чл. 338 НПК, съдът постанови присъдата си.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на мл. съдия Т. Славков по в. н. ч. х. д. № 493/2014 г. по описа на Русенския окръжен съд

Не съм съгласен с мнението на мнозинството относно обективната и субективната съставомерност на деянието по повдигнатото с тъжбата обвинение за осъществен състав на престъпление по чл. 148, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 147, предложение 1 НК по следните съображения.

Според легалната дефиниция, провъзгласена в текста на чл. 147 НК, клеветата е умишлено разгласяване на позорно обстоятелство за друго или приписването му на неизвършено от него престъпление. От обективна страна в този смисъл е необходимо конкретно да се назове пострадалият – в случая тъжителят Б. С., от конкретно физическо лице – в случая подсъдимия Венцислав Точков, като изпълнителното деяние е разгласяване на позорно обстоятелство за пострадалия устно или писмено, чрез довеждане до знанието на трето лице на конкретно несъществуващо позорно обстоятелство или приписване на неосъществено престъпление.

В конкретния случай безспорно в производството пред първоинстанционния съд е било установено, че на процесната дата и място подсъдимият е възпроизвел инкриминираните изрази: „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените до делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“⁴. Категорично е било установено, че това същият е направил в качеството си на назначен служебен защитник на подсъдимо лице в рамките на съдебните прения по в. н. ч. х. д. № 509/2013 г. на Русенския окръжен съд.

Преди навлизане в конкретика за процесния случай следва да се направи известно уточнение, свързано с провъзгласените в Конституцията на Република България и ЕКПЧ основни права и свободи на гражданите. Преди всичко, изхождайки от обекта на защита, охраняван от наказателната норма при престъпленията по глава II, раздел VII, а именно на правото на лична чест и достойнство на отделния субект, пряко противостои свободата на словото, правото на мнение, разпространявано чрез слово – писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин, провъзгласено в ЕКПЧ (чл. 10) и конституционно гарантирано (чл. 39 от Конституцията на Република България). Границата за упражняване на това право с оглед на общите правила е свързана с упражняването на личните права и свободи на останалите лица. Така накратко може да се обобщи, че правото на свободно изразяване на мнение граничи с правото на лична чест и достойнство на другия, по отношение на когото се изказва мнението. От тази принципна позиция следва да се анализира дали при депозиране на определено мнение, респективно на определени факти, свързани с личността на определено лице, сме в хипотеза на правото на свободно изразяване, или при упражняването на това право изказващият се е прекрачил горепосочената граница и е нарушил правата на насрещния, засягайки честта и достойнството му.

Следва да се отбележи и провъзгласеното в същия международен акт и конституционно прокламирано право на защита, като част от което неизменно е правото на адвокатска защита в рамките на образувано наказателно производство. Реализирането на последното неизменно включва оценката на доказателствения материал, описанието на значимите факти и тяхното подвеждане съобразно обективната и субективната страна на престъпния състав. Касае се за едно от основните права на привлеченото към наказателна отговорност лице, което следва да се приеме, че включва на общо основание всеобхватната възможност да се оспорват всички фактически и правни предпоставки, послужили за основание за реализиране на отговорността му, да се навеждат фактически и правни твърдения в подкрепа на липсата на елементи от състава на съответното престъпление. Правото на защита от своя страна включва както провъзгласеното от НПК право на лична защита, така и правото в хода на наказателното производство подсъдимият да бъде подпомогнат от адвокат. На това право пряко противостои задължението на правозащитните органи да подложат на внимателна преценка и анализ твърдените обстоятелства, водещи до изключване на отговорността на лицето, привлечено да отговаря наказателно.

В конкретния случай сме изправени пред ситуация, в която подсъдимият Точков устно и в хода на съдебните прения пред въззивен наказателен състав е депозирал израза: „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно

от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“. За същия мнозинството приема, че има характера на клеветнически такъв.

На първо място, с оглед на описаното по-горе относно клеветата намирам, че този израз не би могъл да се характеризира като клеветнически. Същият не е в достатъчна степен конкретизиран, подлежи на разнообразно тълкуване от страна на възприемащия го и в този смисъл не може да се приеме за изнасящ опозоряващи тъжителски факти. Касае се за израз, нееднозначен, който от своя страна подлежи на субективна интерпретация. Така позорността му би могла да бъде изведена по пътя на тълкуването и съответно няма обективен, а субективен характер, като в конкретния случай зависи, от една страна, от волята на лицето, депозирало процесния израз, а от друга — от начина на възприемането му от страна на тъжителя. Във всички случаи, когато не се касае за обективно опозоряващи пострадалия факти, а за такива, нуждаещи се от анализ и тълкуване, за осъществяване състав на престъпление клевета не би могло да става въпрос. В тази насока и теорията, и практиката са категорични – за съставомерността на деянието по този текст от наказателния закон е необходимо опозорящите факти да са обективно съобщени, а не да се извеждат чрез предположения, асоциации, интерпретации или други форми на субективна психическа дейност. В останалите случаи се касае за интелектуална дейност, която по правило е недоказуема, тъй като резултатите от нея не могат да се обективират в реалността и никога не могат да бъдат еднозначни. Никое лице не може да бъде осъдено за вложен от друго „смисъл“ на неговото твърдение. В тази насока в решение № 80/9.03.1998 г. по н. д. № 766/1997 г. на ВКС, II н. о., се посочва: „Клеветата е разгласяване на факти и обстоятелства, които са неистински и позорни. Деецът не може да носи наказателна отговорност за чужди изводи, разсъждения и предположения. (...) Съставът на клеветата е свързан с разгласяване на факти и обстоятелства, които са неистини и са позорни. Те трябва да бъдат обективно твърдени, съобщени, а не да се подразбират, изхождайки индивидуално от собствено въображение. Престъплението е деяние, съществуващо в обективната действителност, а не само в нечие съзнание. (...) „Позорността“ на тези обстоятелства е продукт на субективен прочит, на оценъчни съждения, на изводи и определен начин на мислене, за което не може да се носи наказателна отговорност, тъй като не са на подсъдимата и не са част от обективната действителност. Те са резултат на интелектуална дейност, която е субективна...“.

На второ място следва да се посочи, че предмет на престъплението клевета могат да бъдат само твърдения с конкретно съдържание, които носят информация за точно определено обстоятелство, време, място и лице. В конкретния случай твърденията на тъжителя, че с инкриминирания израз е разгласено позорно обстоятелство, са неоснователни, защото не намират опора в конкретното му словесно съдържание. Употребените изрази и думи от подсъдимия нямат характера на категорично твърде-

ние за настъпване на определено обстоятелство, на определени факти от действителността, а имат характера на субективна оценка, израз на мнение на база на възприети от него факти и обстоятелства. В този смисъл следва да се възприеме изложеното от Русенския районен съд, че излагайки процесните изрази, подсъдимият Точков е изразил собствената си оценка на базата на казаното от подзащитния му в производството по в. н. ч. х. д. № 509/2013 г. на Русенския окръжен съд. Безспорно последното се извежда от обясненията на подсъдимото лице, но доколкото няма други доказателства, които да ги опровергават, то няма основания същите да бъдат изключени от доказателствата по делото като недостоверни. Нещо повече – обясненията на подсъдимия Точков изцяло се подкрепят от показанията на свидетелката М. Ст., която конкретно посочва, че А. Х. се е чувствал зле – както емоционално, така и физически, като е споделял, че това е в пряка причинна връзка с множеството водени с тъжителя дела. Така намирам, че правилно първоинстанционният съд е възприел изложеното от страна на подсъдимия относно причината, поради която е възпроизвел инкриминираните изрази. Т.е. инкриминираните изрази „Подзащитният ми е близо осемдесетгодишен пенсионер, страдащ от тежка форма на диабет и с, видно от представените по делото доказателства, психични проблеми. Тежкото му здравословно и емоционално състояние е причинено основно от психическия тормоз, нанесен му през годините от частния тъжител“, намирам, че по смисловата си същност съдържат единствено субективната оценка на автора им, в случая – на подсъдимия Точков, за поведението на тъжителя през определен период от време, свързано с участието му по дела с А. Х., състоянието на последния и изразеното от него относно причините за това състояние. Такава една субективна преценка, начин на мислене, оценъчно съждение, препредаване на казано от трето лице не може да се криминализират.

Следователно решението на Русенския районен съд е правилно и законосъобразно.